

Motion till riksdagen 2019/20:95

av Clara Aranda (SD)

Tvångsåtgärder mot barn och unga som vårdas inom psykiatrin

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en översyn av lagen om psykiatrisk tvångsvård med syfte att implementera ett barnperspektiv och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell målsättning om att minska antalet bältesläggningar som åtgärd vid tvångsvård av barn och unga och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga bältesläggningar inom svensk psykiatri ska dokumenteras och rapporteras till Socialstyrelsen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Antalet barn och unga som tvångsvårdas inom psykiatrin ökar. Enligt siffror från Socialstyrelsen har antalet barn som vårdas enligt LPT (lagen om psykiatrisk tvångsvård) gått från 207 barn år 2011 till 261 barn år 2017.

Lagen tillåter extrema åtgärder som bältesläggning, vilket innebär att armar och ben blir fastspända i en säng. För att bältesläggning ska kunna användas finns det ett flertal kriterier i lagen; ett exempel är att patienten anses vara en risk för sig själv eller sin omgivning. Dessa kriterier är utformade på så sätt att de inte tar hänsyn till patientens ålder, vilket i sin tur påvisar en grundläggande orsak till den bristande hantering som förekommer.

En tvångsåtgärd som bältesläggning kan vara mycket traumatisk med uppenbar risk för att barnet drabbas av posttraumatiskt stressyndrom. Den här typen av frihetsberövande åtgärd kan likaså vara väldigt kränkande för individen och ge men för livet.

Bältesläggning används i nästan alla landets regioner, och tröskeln för att använda åtgärder som bältesläggning är idag oroväckande låg.

Det finns stora oklarheter gällande hantering, och i befintliga skrivningar ska exempelvis bältesläggningar användas för att avvärja en situation. Vilket därmed lämnar ett anmärkningsvärt stort utrymme för tolkning. Den här typen av arbetssätt kan idag anses vara en accepterad metod att hantera utåtagerande barn på, trots att varje bältesläggning snarare bör anses vara ett misslyckande för den psykiatriska vården.

Ett frihetsberövande och ifrågasatt förfaringsätt som bältesläggning borde ses som ett förlegat arbetssätt. Det är hög tid att fasa ut tvångsvårdande åtgärder som detta och istället hitta nya betydligt mer humana metoder att tillämpa inom psykiatrin, framför allt när det handlar om barn och unga vuxna.

I första hand bör en utredning om att ompröva lagstiftningen tillämpas. Lagen om psykiatrisk tvångsvård behöver ett tydligt barnperspektiv.

För att den psykiatriska vården successivt ska kunna upphöra med bältesläggning krävs först och främst en nationell målsättning om att minska antalet bältesläggningar. De bältesläggningar som sker, vid extrema fall, ska alltid dokumenteras och rapporteras till Socialstyrelsen.

Clara Aranda (SD)